

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

2017 YILI

FAALİYET GENEL

DEĞERLENDİRME RAPORU

EYLÜL – 2018

www.sayistay.gov.tr

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

2017 YILI

FAALİYET GENEL

DEĞERLENDİRME RAPORU

Eylül 2018

2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 39'uncu maddeleri gereği hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

İÇİNDEKİLER

1. GENEL ÇERÇEVE	1
2. DEĞERLENDİRMELERİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	3
3. İDARE FAALİYET RAPORLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	5
3.1. SUNUM VE İÇERİK YÖNÜNDE DEĞERLENDİRME	6
3.2. MALİ BİLGİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	7
3.2.1. Mali Tablo Bilgisinin Değerlendirilmesi	7
3.2.2. Bütçe Uygulama Sonuçlarının Değerlendirilmesi	9
3.3. PERFORMANS BİLGİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	10
3.3.1. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi.....	10
3.3.2. Stratejik Yönetim Sürecine İlişkin Vurgulanacak Hususlar	12
4. GENEL FAALİYET RAPORUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	15
4.1. SUNULAN BİLGİLERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME	16
4.1.1. Bütçe Hedef ve Gerçekleşmelerinin Değerlendirilmesi.....	16
4.1.2. Yıl Sonundaki Varlık ve Yükümlülüklerle İlişkin Bilgilerin Değerlendirilmesi .	18
4.1.3 Ödenek Aktarmaları ve Diğer Ödenek İşlemlerine İlişkin Cetvelin Değerlendirilmesi.....	18
4.1.4 Bütçenin Uygulamasına İlişkin Olarak Maliye Bakanlığı Tarafından Yapılan Faaliyetlerin Değerlendirilmesi.....	18
4.1.5 İdarelerin Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Bütçeleme Uygulamalarının Değerlendirilmesi.....	19
4.1.6 Bütçeden Yardım Alan Dernek, Vakıf, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık ve Benzeri Teşekküllerin Faaliyetlerine İlişkin Değerlendirmelerin İncelenmesi.....	19
4.2. SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNUN MALİ BİLGİLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME	19
4.3. KAMU BORÇ YÖNETİMİ KAPSAMINDA SUNULAN MALİ BİLGİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	20
5. MAHALLİ İDARELER GENEL FAALİYET RAPORUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	21
EKLER.....	25
EK 1: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BİLANÇOSU	27
EK 2: 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU	31

1. GENEL ÇERÇEVE

Sayıştay tarafından yürütülen denetimlerin amacı; bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu mali yönetiminin hukuka uygun olarak yürütülmesi ve kamu kaynaklarının korunması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi, hesap verme sorumluluğu ile mali saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır. Sayıştay, bu amaçlar doğrultusunda kamu idarelerinin mali faaliyet, karar ve işlemlerini hesap verme sorumluluğu çerçevesinde denetleyerek sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine doğru, yeterli, zamanlı bilgi ve raporlar sunar.

Bu kapsamda 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu gereğince Sayıştay tarafından düzenlenmesi gereken raporlar arasında yer alan Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu; kamu idareleri tarafından Sayıştaya gönderilen idare faaliyet raporları, Maliye Bakanlığı tarafından Sayıştaya gönderilen Genel Faaliyet Raporu ve İçişleri Bakanlığı tarafından Sayıştaya gönderilen Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporunun değerlendirme sonuçları dikkate alınarak hazırlanmaktadır.

Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun amacı stratejik plan, performans programı ve bütçe ilişkisi bağlamında üst yöneticilerin güvence beyanı vererek kamuoyuna açıkladığı mali bilgi ve performans bilgisinin doğruluğuna güvence vermektir.

Faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin denetim sonuçları ile karşılaştırılması sonucunda hazırlanan Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, kamu kaynaklarını kullananların faaliyet sonuçları hakkında doğru ve güvenilir bilgi sağlama ve kamu hizmeti yürütenlerin yönetsel hesap verme sorumluluklarını geliştirme yoluyla kamu mali yönetiminde saydamlık ve hesap verme sorumluluğuna dayalı stratejik yönetim anlayışının geliştirilmesinde önemli bir araçtır.

2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, 5018 sayılı Kanun'un 41'inci ve 6085 sayılı Kanun'un 39'uncu maddeleri ile Faaliyet Raporları Değerlendirme Rehberine göre;

- Kamu idareleri üst yöneticileri tarafından hesap verme sorumluluğu çerçevesinde kamu idarelerinin faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde hazırlanan 2017 yılı idare faaliyet raporlarında,
- Merkezi yönetim kapsamındaki idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının 2017 yılındaki faaliyet sonuçlarına ve mahalli idarelerin mali yapılarına ilişkin genel

değerlendirmeleri içerecek şekilde Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan 2017 Yılı Genel Faaliyet Raporunda,

yer alan bilgilerin kanunlar ve diğer hukuki düzenlemelerle belirlenen sunum kriterlerini ve süreç gerekliliklerini karşılayıp karşılamadığının tespit edilmesi ile 2017 yılı dış denetim sonuçları dikkate alınarak ilgili raporlardaki bilgilerin doğruluk ve güvenilirliğinin değerlendirilmesi suretiyle hazırlanmıştır.

2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ile Sayıştay, kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarının Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesini teminen kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında yeterli ve güvenilir bilgiler sunmayı ve kamuoyunu bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.

2. DEĞERLENDİRMELERİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Değerlendirmelerin dayanağı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik, Sayıştay Denetim Yönetmeliği ve Sayıştay denetim ve değerlendirme rehberleridir.

Değerlendirmeler stratejik plan, performans programı ve bütçe ilişkisi bağlamında üst yöneticilerin güvence beyanı vererek kamuoyuna açıkladığı mali bilgi ve performans bilgisinin doğruluğuna güvence vermek amacıyla yapılmıştır.

Bu amaç doğrultusunda değerlendirmeler; Genel Faaliyet Raporunun, 5018 sayılı Kanun ile Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'te belirtilen sunum kriterlerine ve süreç gerekliliklerine uygunluğu ile raporlarda yer alan bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliği bakımından Sayıştay Faaliyet Raporları Değerlendirme Rehberine göre yapılmıştır.

5018 sayılı Kanun ile mali yönetim ve kontrol sistemi sonuç odaklı bir anlayış çerçevesinde; etkinlik, verimlilik, ekonomiklik, saydamlık ve hesap verebilirlik kavramları üzerine inşa edilmiştir. 5018 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte performans esaslı bütçeleme sistemine geçilmiş ve bunun bir sonucu olarak kamu idarelerinin, orta ve uzun vadeli amaç ve hedefleri ile göstergelerine stratejik planlarında yer vermeleri gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda stratejik planda yer alan amaç ve hedeflerin performans programlarında yıllık performans hedeflerine dönüştürülerek bütçe bağlantısının kurulması öngörülmüştür. Mali yılın sonunda ise kamu idareleri performanslarını, hazırlayacakları faaliyet raporları aracılığıyla yine ilgili hedef ve göstergelerle ilişkilendirerek raporlamakla sorumludur. Bu itibarla söz konusu üç doküman; stratejik yönetim süreci, hesap verebilirlik ve mali saydamlığa esas teşkil eden en önemli belgelerdir.

5018 sayılı Kanun ile performans esaslı bütçeleme uygulamasına geçilmiş olup, buna bağlı olarak Sayıştayın denetim görev ve yetkileri de 6085 sayılı Kanun ile yeniden düzenlenmiştir. 6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca Sayıştay denetimi, "düzenlilik denetimi" ve "performans denetimi"ni kapsamakta olup performans denetimi, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilmektedir.

Aynı Kanun'un Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu başlıklı 39'uncu maddesinde ise, kamu idareleri tarafından gönderilen idare faaliyet raporları, İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan Genel Faaliyet Raporunun denetim grup başkanlıklarınca denetim sonuçları da dikkate alınarak değerlendirileceği belirtilmiştir.

Yukarıda adı geçen düzenlemelerin gereği olarak, bu raporda yer alan tespitler;

- Mali bilgi ve konsolide mali tabloların değerlendirilmesinde; *yürütülen düzenlilik denetimleri ve mali istatistik değerlendirme sonuçları,*
 - Performans bilgisinin değerlendirilmesinde; *yürütülen performans denetimleri ve idare faaliyet raporları değerlendirme sonuçları,*
- esas alınarak yapılmıştır.

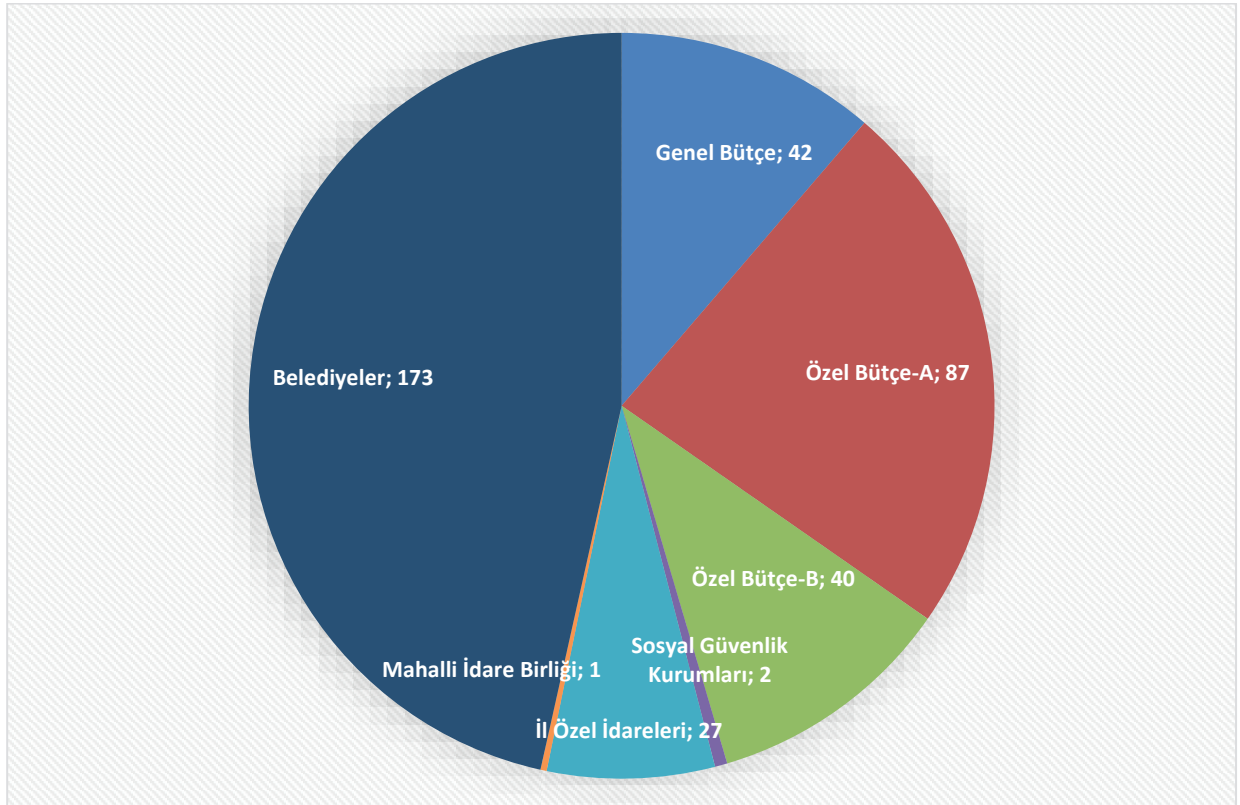
3. İDARE FAALİYET RAPORLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

İdare faaliyet raporları, idarelere ilişkin genel bilgi, amaç ve hedefler ile hesap verebilirlik ve mali saydamlık ilkeleri çerçevesinde faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde üst yönetici tarafından hazırlanır ve idarenin kurumsal kapasitesi ile mali bilgi ve performans bilgisini içerir.

Bu bölümde idare faaliyet raporlarına ilişkin yapılan değerlendirmeler; 5018 sayılı Kanun ile Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'te belirtilen sunum kriterlerine ve süreç gerekliliklerine uygunluğu ile raporlarda yer alan bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliği bakımından Faaliyet Raporları Değerlendirme Rehberine göre yapılmıştır.

Değerlendirmeler, aşağıdaki grafikte de gösterildiği üzere; 42 genel bütçeli kamu idaresi, 87 özel bütçeli idare (yükseköğretim kurulu, üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri), 40 özel bütçeli diğer idare, 2 sosyal güvenlik kurumu, 27 il özel idaresi, 173 belediye, 1 mahalli idare birliği olmak üzere toplam 372 kamu idaresinin faaliyet raporu değerlendirmeleri ve denetim sonuçları dikkate alınarak yapılmıştır.

Grafik 1: İdare Faaliyet Raporu Değerlendirilen Kurum Sayısı

3.1. SUNUM VE İÇERİK YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

Bu bölümde idare faaliyet raporları, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 11 ve 18'inci maddelerinde yer alan faaliyet raporlarının sunum ve içeriğine ilişkin hükümler göz önüne alınarak değerlendirilmiştir. Bu kapsamda yapılan tespitler ve genellik arz eden eksiklikler şu şekilde sıralanabilir:

1) İdare faaliyet raporlarının; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ile sosyal güvenlik kurumlarınca izleyen mali yılın en geç Şubat ayı, il özel idarelerince Mart ayı, belediyeler ile mahalli idare birlikleri tarafından ise izleyen mali yılın en geç Nisan ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, Sayıştay tarafından değerlendirmeye tabi tutulan kamu idarelerinden 30'unun faaliyet raporunu yayımlamadığı görülmüştür. Bu idarelerden 2'si genel bütçeli idare, 1'i özel bütçeli idare (üniversite), 2'si diğer özel bütçeli idare, 24'ü belediye ve 1'i il özel idaresidir.

İdare faaliyet raporunu yayımlayan 342 kamu idaresinden ise 58'inin yayımlama tarihinin mevzuat gerekliliğine uygun olmadığı tespit edilmiştir. Bu idarelerden 8'i genel bütçeli idare, 21'i özel bütçeli idare (üniversite), 6'sı diğer özel bütçeli idare, 22'si belediye ve 1'i il özel idaresidir.

2) Yönetmelik'te mali saydamlık ilkesi gereğince idare faaliyet raporlarında bulunması gereken başlıklar ve içerikler belirlenmiştir.

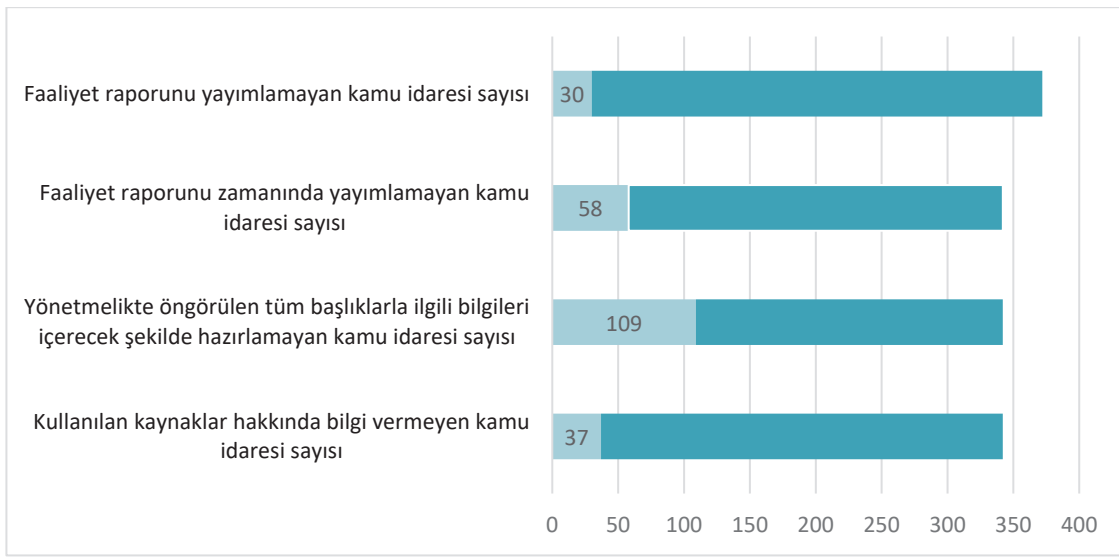
Bu kapsamda yapılan değerlendirme neticesinde bahse konu kamu idarelerinden 233'ünün Yönetmelik'te öngörülen tüm bölümleri (genel bilgiler, amaç ve hedefler, öneri ve tedbirler gibi) içerecek şekilde faaliyet raporlarını hazırladığı, diğer 109 kamu idaresinin ise Yönetmelik'te öngörülen bölümlerden en az birine idare faaliyet raporlarında yer vermediği görülmüştür. Bu idarelerden 15'i genel bütçeli idare, 18'i özel bütçeli idare (üniversite), 11'i diğer özel bütçeli idare, 55'i belediye ve 10'u il özel idaresidir.

3) İdare faaliyet raporlarında "Mali Bilgiler" başlığı altında kullanılan kaynaklar hakkında bilgi verilmelidir.

Yapılan inceleme neticesinde kamu idarelerinden 37'sinin faaliyet raporunda kullanılan kaynaklar hakkında bilgi vermediği tespit edilmiştir. Bu idarelerden 8'i genel bütçeli idare, 11'i özel bütçeli idare (üniversite), 3'ü diğer özel bütçeli idare, 14'ü belediye ve 1'i il özel idaresidir.

Yukarıda açıklanan ve aşağıdaki grafikte özetlenen tespitler ışığında; idare faaliyet raporlarının, öngörülen tarihte hazırlanmasının ve mevzuatın öngördüğü tüm bilgileri içermesinin, 5018 sayılı Kanun'un temel ilkelerinden olan mali saydamlık ve Yönetmelik'te belirtilen tam açıklama ilkeleri açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Grafik 2: Sunum ve İçerik Yönünden Değerlendirme

3.2. MALİ BİLGİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.2.1. Mali Tablo Bilgisinin Değerlendirilmesi

1) İdare faaliyet raporlarında “Mali Bilgiler” başlığı altında bilanço, faaliyet sonuçları tablosu ve nakit akış tablosu gibi temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilmelidir.

Yapılan inceleme neticesinde 237 kamu idaresinin faaliyet raporunda temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer vermediği görülmüştür. Bu idarelerden 23'ü genel bütçeli idare, 62'si özel bütçeli idare (üniversite), 20'si diğer özel bütçeli idare, 113'ü belediye ve 19'u il özel idaresidir.

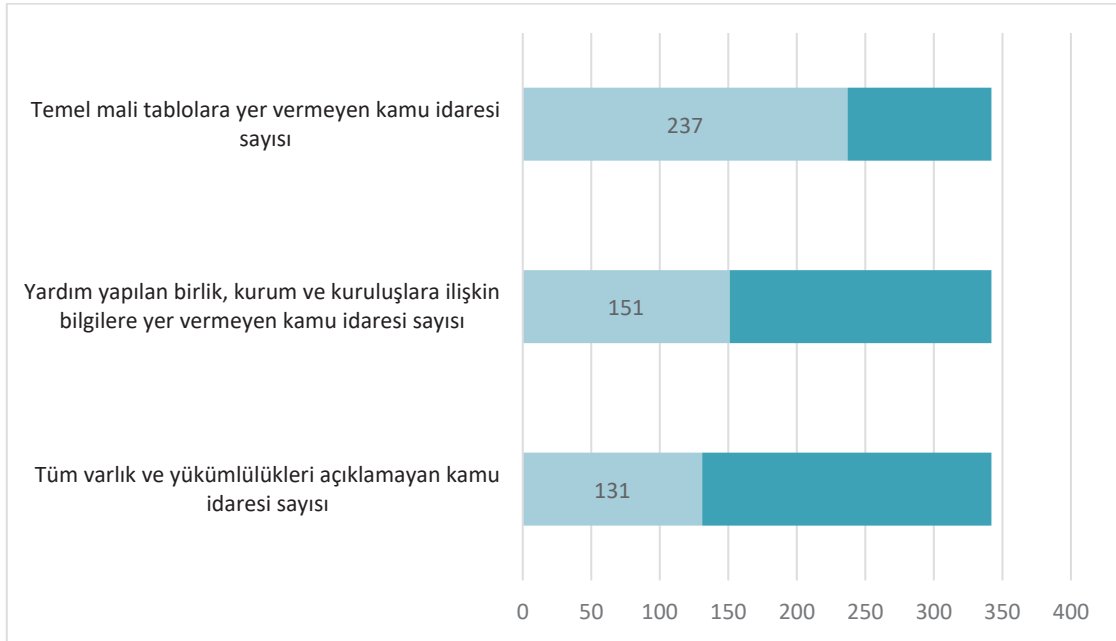
2) “Mali Bilgiler” başlığı altında yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere yer verilmesi gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde 151 kamu idaresinin yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgilere idare faaliyet raporunda yer vermediği görülmüştür. Bu idarelerden 10’u genel bütçeli idare, 39’u özel bütçeli idare (üniversite), 6’sı diğer özel bütçeli idare, 88’i belediye ve 8’i il özel idaresidir.

3) İdare faaliyet raporlarında “Mali Bilgiler” başlığı altında tüm varlık ve yükümlülüklerin açıklanması gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde kamu idarelerinden 131’inin tüm varlık ve yükümlülüklerini faaliyet raporlarında açıklamadığı tespit edilmiştir. Bu idarelerden 24’ü genel bütçeli idare, 25’i özel bütçeli idare (üniversite), 11’i diğer özel bütçeli idare, 52’si belediye ve 19’u il özel idaresidir.

Grafik 3: Mali Tablo Bilgisinin Değerlendirilmesi

Yukarıda da bahsedildiği gibi değerlendirmeye tabi tutulan kamu idarelerinin %69’u faaliyet raporunda temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer vermemiş, %44’ü ise tüm varlık ve yükümlülüklerini faaliyet raporlarında açıklamamıştır. Bu durum, faaliyet raporlarıyla amaçlanan mali bilgiye yönelik kamuya hesap verme sorumluluğunun tam olarak yerine getirilmesini engellemektedir.

Faaliyet raporlarının stratejik yönetim süreci ve hesap verebilirliğe temel olacak bir nitelik taşıyabilmesi için, bu raporların kurumların mali tablolarını içermesi gerekmektedir.

3.2.2. Bütçe Uygulama Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Değerlendirmeye tabi tutulan idare faaliyet raporlarında yer alan bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin bilgilerin, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen sapmaların nedenlerinin açıklanması dışında, büyük ölçüde mevzuata uygun şekilde raporlandığı görülmüştür. İdare faaliyet raporlarında “Mali Bilgiler” başlığı altında yer alan bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin bilgiler bu hükme göre değerlendirilmiş ve aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

1) Yönetmelik’in 18’inci maddesine göre, idare faaliyet raporlarında “Mali Bilgiler” başlığı altında, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmelidir.

Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 232’sinin bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen sapmaların nedenleri hakkında açıklama yapmadığı görülmüştür. Bu idarelerden 13’ü genel bütçeli idare, 56’sı özel bütçeli idare (üniversite), 14’ü diğer özel bütçeli idare, 124’ü belediye ve 25’i il özel idaresidir.

2) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 72’sinin bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin dışında idarenin kullanımına tahsis edilen özel ödenek, dış proje kredisi veya bağış ve yardım gibi kaynakları faaliyet raporunda göstermediği görülmüştür. Bu idarelerden 9’u genel bütçeli idare, 20’si özel bütçeli idare (üniversite), 6’sı diğer özel bütçeli idare, 35’i belediye ve 2’si il özel idaresidir.

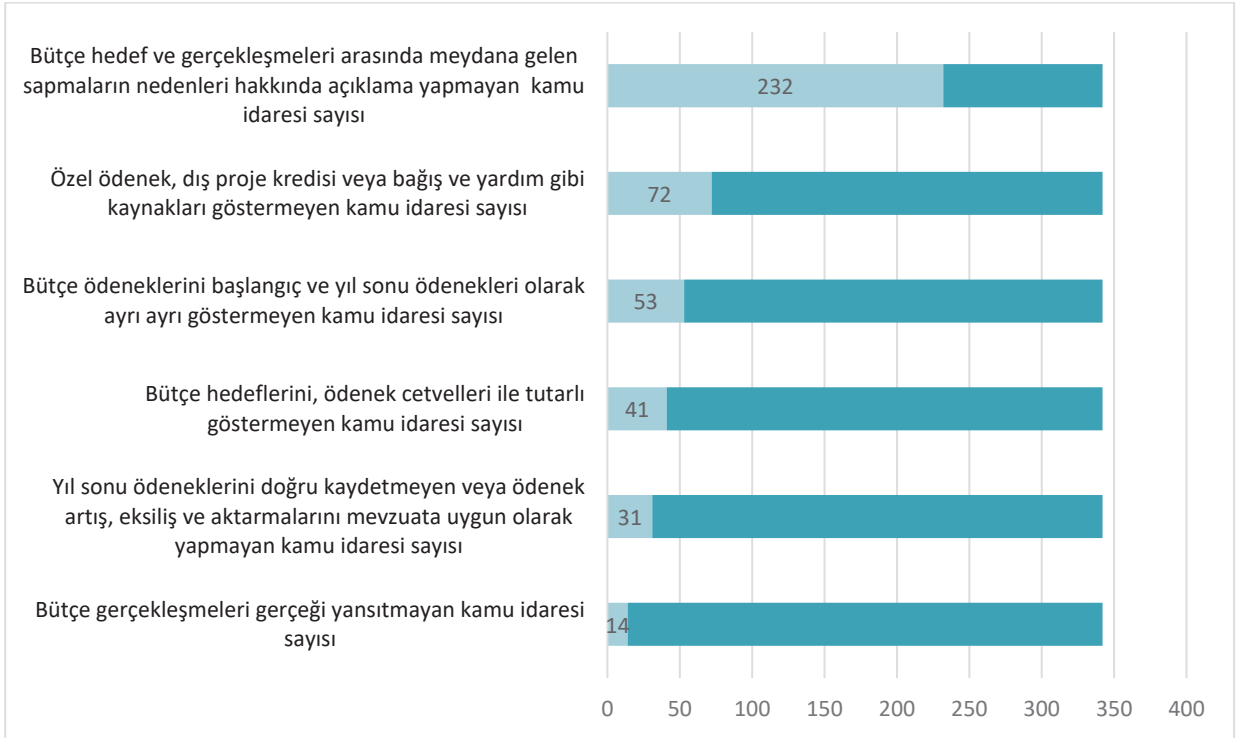
3) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 53’ünün bütçe ödeneklerini başlangıç ve yılsonu ödenekleri olarak ayrı ayrı göstermediği görülmüştür. Bu idarelerden 2’si özel bütçeli idare (üniversite), 1’i diğer özel bütçeli idare, 47’si belediye ve 3’ü il özel idaresidir.

4) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 41’inde bütçe hedefleri ödenek cetvelleri ile karşılaştırıldığında, hedeflerin doğru gösterilmediği görülmüştür. Bu idarelerden 2’si genel bütçeli idare, 3’ü özel bütçeli idare (üniversite), 4’ü diğer özel bütçeli idare, 29’u belediye ve 3’ü il özel idaresidir.

5) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 31'inin yılsonu ödeneklerini doğru kaydetmediği görülmüştür. Bu idarelerden 1'i genel bütçeli idare, 2'si özel bütçeli idare (üniversite), 3'ü diğer özel bütçeli idare, 23'ü belediye ve 2'si il özel idaresidir.

6) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 14'ünün bütçe gerçekleştirmelerinin, düzenlilik denetimi sonuçları itibariyle kontrol edildiğinde, gerçeği yansıtmadığı görülmüştür. Bu idarelerden 2'si genel bütçeli idare, 8'i özel bütçeli idare (üniversite), 1'i diğer özel bütçeli idare ve 3'ü belediyedir.

Grafik 4: Bütçe Uygulama Sonuçlarının Raporlanmasının Değerlendirilmesi

Faaliyet raporlarında bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasındaki sapma nedenlerinin açıklanması ve bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin yukarıda sayılan diğer hususlara uygun bir şekilde raporlama yapılması önem arz etmektedir.

3.3. PERFORMANS BİLGİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.3.1. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Yönetmelik'in 18'inci maddesine göre, idare faaliyet raporlarında "Performans Bilgileri" başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme

durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilmesi gerekmektedir.

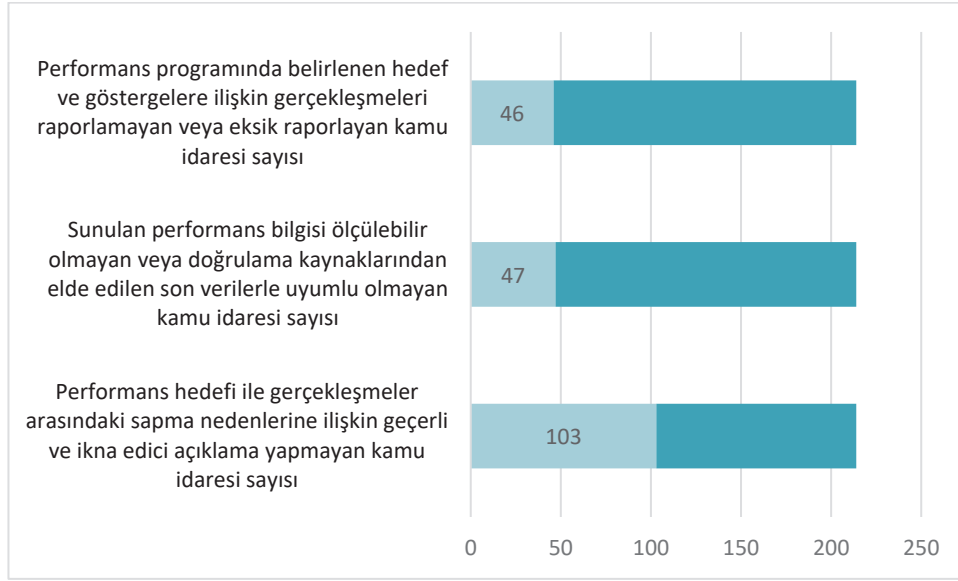
Bu kapsamda yapılan inceleme neticesinde şu hususlar tespit edilmiştir:

1) Faaliyet raporu hazırlayan ve performans bilgisi değerlendirilen kamu idarelerinden 46'sının performans programında belirlenen hedef ve göstergelere ilişkin gerçekleştirmeleri raporlamadığı görülmüştür. Bu idarelerden 3'ü genel bütçeli idare, 19'u özel bütçeli idare (üniversite), 4'ü diğer özel bütçeli idare ve 20'si belediyedir.

2) Faaliyet raporu hazırlayan ve performans bilgisi değerlendirilen kamu idarelerinden 47'sinin faaliyet raporlarında verdiği bilginin ölçülebilir olmadığı veya doğrulama kaynaklarından elde edilen son verilerle uyumlu olmadığı tespit edilmiştir. Bu idarelerden 6'sı genel bütçeli idare, 21'i özel bütçeli idare (üniversite), 5'i diğer özel bütçeli idare ve 15'i belediyedir.

3) Faaliyet raporu hazırlayan ve performans bilgisi değerlendirilen kamu idarelerinden 103'ünün performans hedef ve göstergeleri ile gerçekleştirmeler arasında meydana gelen tüm sapmaların nedenlerine ilişkin açıklama yapmadıkları veya yapılan açıklamaların geçerli ve ikna edici sebeplere dayanmadığı tespit edilmiştir. Bu idarelerden 7'si genel bütçeli idare, 48'i özel bütçeli idare (üniversite), 11'i diğer özel bütçeli idare, 37'si belediyedir.

Yukarıda yer verilen ve aşağıdaki grafikte özetlenen tespitler ışığında; Yönetmelik'te belirtilen tutarlılık ilkesi gereğince performans programında belirlenen performans hedef ve göstergelerine faaliyet raporunda aynen yer verilmesi; tam açıklama ilkesi gereğince de faaliyet sonuçlarının tüm yönleriyle açıklanması; raporlanan performans bilgisinin ölçülebilir ve doğrulanabilir olması ve faaliyet raporunda performans hedefleri ile gerçekleştirmeler arasında meydana gelen sapmalar hakkında geçerli ve ikna edici nedenler sunulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Grafik 5: Performans Bilgisinin Değerlendirilmesi

3.3.2. Stratejik Yönetim Sürecine İlişkin Vurgulanacak Hususlar

Yukarıda yer verilen idare faaliyet raporlarının değerlendirilmesine dayalı tespitlerle birlikte, 2017 yılında gerçekleştirilen denetimler sonucunda, genel performans yönetimi sistemine ilişkin zafiyetlerin vurgulanmasının da önemli olduğu düşünülmektedir. Bilindiği üzere, stratejik yönetim sürecinin temel dokümanları stratejik plan, performans programı ve idare faaliyet raporudur. Faaliyet raporunda yer alan verinin kalitesi ve güvenilirliği değerlendirilirken, stratejik plan ve performans programı bağlantısının dikkate alınması, sistemin genel işleyişindeki aksaklıkların anlaşılmasına yardımcı olacaktır. Yapılan performans denetimleri sonucunda söz konusu dokümanlara ilişkin ortaya çıkan temel tespitler aşağıda yer almaktadır.

a. Performans Programlarına İlişkin Tespitler

1) Kurumların çıktı ve sonuç odaklı performans hedefleri belirlemeyip, faaliyet niteliğindeki iş ve işlemleri performans hedefi olarak belirlemesi.

b. İdare Faaliyet Raporlarına İlişkin Tespitler

1) Performans ölçüm sisteminin güvenilir biçimde işlemesini sağlayacak veri kayıt sistemlerinin bulunmaması sonucunda performans sonuçlarının hatalı raporlanması,

2) Performans yönetim sürecinin bütçe uygulama süreci ve muhasebe sistemine entegre edilmemesi nedeniyle hesap verebilirliğin faaliyet raporları aracılığıyla sağlanamaması,

3) Faaliyet raporlarında, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmemesi.

4. GENEL FAALİYET RAPORUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesi üçüncü fıkrasında, merkezî yönetim kapsamındaki idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının bir malî yıldaki faaliyet sonuçlarının Maliye Bakanlığınca hazırlanacak genel faaliyet raporunda gösterileceği; altıncı fıkrasında ise raporlarda yer alacak hususların ve raporların hazırlanması, ilgili idarelere verilmesi, kamuoyuna açıklanması ve bu işlemlere ilişkin süreler ile diğer usûl ve esasların, İçişleri Bakanlığı ve Sayıştayın görüşü alınarak Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği ifade edilmiştir.^{1 2}

Anılan madde hükmüne istinaden Maliye Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde, faaliyet raporlarının mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunu sağlayacak şekilde hazırlanması gerektiği ve faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin doğru, güvenilir ve tarafsız olmasının zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Maliye Bakanlığı tarafından bu kapsamda hazırlanan Genel Faaliyet Raporu, Kanun ve Yönetmelik'te belirlenen esas ve usullere uygunluk ve sunulan bilgilerin doğruluk ve güvenilirliği yönünden 5018 sayılı Kanun'un 41'inci maddesi ile Sayıştay Başkanlığına verilen görevin gereği olarak değerlendirilmektedir.

Mali saydamlık ilkesi gereğince, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyunun zamanında bilgilendirilmesi ve raporların açık ve ulaşılabilir olması zorunludur. Nitekim Kamu İdarelerince Hazırlanacak

¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "*Maliye Bakanlığınca*" ibaresi "*Cumhurbaşkanlığı tarafından*" ve aynı fıkrada yer alan "*Maliye Bakanlığı*" ibaresi "*Cumhurbaşkanlığı*" şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan "*Maliye Bakanlığı*" ibaresi "*Cumhurbaşkanı*" şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkrada yer alan "*İçişleri Bakanlığı ve*" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun Geçici 21 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir. "*GEÇİCİ MADDE 22- Bu Kanunda veya diğer kanunlarda Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına verilen merkezi yönetim bütçesinin hazırlık ve uygulamasına ilişkin yetkileri kullanmak üzere Cumhurbaşkanı tarafından oluşturulacak idarenin teşkilatlanması tamamlanuncaya kadar bu görev ve yetkiler, Cumhurbaşkanı kararı ile Hazine ve Maliye Bakanı veya Hazine ve Maliye Bakanlığınca kullanılabilir.*"

Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 14'üncü maddesine göre; Genel Faaliyet Raporunun, izleyen mali yılın Haziran ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklanması ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda 2017 yılı Genel Faaliyet Raporu, mali saydamlığı sağlayacak şekilde ve mevzuatta öngörülen sürede kamuoyuna açıklanmış ve aynı süre içerisinde Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

Ayrıca Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in "Genel Faaliyet Raporunun Kapsamı" başlıklı 15'inci maddesi uyarınca Genel Faaliyet Raporunda aşağıda sıralanan bilgilerin yer alması gerekmektedir.

- a) Merkezi yönetim bütçesi gelir ve gider hedefleri ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenleri,
- b) Kamu borç yönetimi raporu kapsamında borç stokundaki gelişmeler ve borçlanmaya ilişkin diğer bilgiler,
- c) Yılsonundaki varlık ve yükümlülüklerin durumunu gösterir cetvel ile bunlara ilişkin bilgiler,
- ç) Ödenek aktarmaları ve diğer ödenek işlemlerini gösteren cetvel,
- d) Bütçenin uygulamasına ilişkin olarak Bakanlık tarafından yapılan faaliyetler,
- e) İdarelerin stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme uygulamaları hakkında genel değerlendirmeler,
- f) Mahalli idarelerin malî yapılarına ilişkin genel değerlendirmeler,
- g) Bütçeden yardım alan dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllerin faaliyetlerine ilişkin değerlendirmeler,
- ğ) Bakanlıkça gerekli görülen diğer bilgiler.

4.1. SUNULAN BİLGİLERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

4.1.1. Bütçe Hedef ve Gerçekleşmelerinin Değerlendirilmesi

5018 sayılı Kanun'da kamu politikalarının kalkınma planı, orta vadeli program ve orta vadeli mali planda belirlenmesi, kaynak tahsisinin ise bahse konu olan politika belgelerine dayanılarak hazırlanan bütçeler vasıtasıyla yapılması öngörülmektedir. Nitekim anılan Kanun'un 17'nci maddesinde gider tekliflerinin, orta vadeli program ve orta vadeli mali planda belirlenen ilke ve esaslar dikkate alınarak hazırlanacağı açıkça hükme bağlanmıştır. Genel ve özel bütçe

kapsamındaki idarelerin, bu iki belge ile belirlenen sınırlar içinde kendi kurumsal önceliklerini saptayarak bütçelerini hazırlamaları gerekmektedir.

Ancak Orta Vadeli Mali Planda (OVMP) belirlenen ödenek tavanları ile 2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda öngörülen başlangıç ödeneklerinin karşılaştırılması suretiyle yapılan incelemede; bazı kurumlarda başlangıç ödeneklerinin belirlenen tavanın üzerinde kaldığı görülmüştür. 2016 yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporumuzda da değinildiği üzere genel bütçeli kurumlardan özel bütçeli kurumlara yapılan Hazine yardımlarının OVMP'ye dâhil edilmemesinden kaynaklanan bu durum, plan ve bütçe arasındaki ilişkinin değerlendirilmesini zorlaştıracak niteliktedir. Dolayısıyla bu değerlendirmenin daha sağlıklı yapılabilmesi ve hesap verebilirliğin güçlendirilmesini teminen Hazine yardımlarının OVMP'de öngörülen ödenek tavanlarına dâhil edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Diğer taraftan, bütçede beyan edilen gider tahminleri, 2012-2017 dönemi için gerçekleştirmeler ile birlikte incelenerek değerlendirilmiştir. Bu kapsamda;

- Çok yıllık bütçeleme anlayışı çerçevesinde OVMP ile yapılan gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminleri kapsamında 2017 yılına ilişkin gelir ve gider tahminlerini içeren 2015-2017, 2016-2018 ve 2017-2019 OVMP verileri kullanılarak yapılan karşılaştırmalar neticesinde, bazı genel bütçeli kamu idarelerinin 2017 yılına ilişkin OVMP tahminlerinde %100'ü aşan sapmalar olduğu,

- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin başlangıç ödeneklerinin, yılsonu gerçekleştirmeleri ile karşılaştırılması sonucunda ise bazı kamu idarelerinin bütçelerinin süregelen bir şekilde yılsonu gerçekleştirmelerinin altında kaldığı, buna rağmen aynı kamu idarelerinin sonraki yıl bütçe tahminlerinin gerçekleşmeden düşük belirlendiği,

görülmüştür.

Başlangıç ödeneğinden sapmalar, kamu idaresi ayrımı yapılmaksızın genel bütçenin tamamı için harcamaların ekonomik sınıflandırılması üzerinden incelenmiş ve sapmanın genel itibariyle sermaye giderleri ve transferlerinden kaynaklandığı, başlangıç ödenekleri ve gerçekleşmenin sapma gösterdiği kamu idareleri ile harcama türleri birlikte değerlendirildiğinde ise sapmaların özellikle yatırım harcamalarından kaynaklandığı görülmüş ve bu durumun bütçe tahminlerinin sağlıklı yapılmasını zorlaştırdığı kanaatine varılmıştır.

Genel Faaliyet Raporunda, bütçe ile gerçekleşme arasındaki sapmaların nedenlerine harcamaların ekonomik sınıflandırması itibariyle yer verilmiş olmakla birlikte, bahse konu

açıklamaların bir kısmının, bütçeleme ve planlama sürecinde öngörülebilir olması nedeniyle açıklık ve tam açıklama ilkelerini yeterince karşılamadığı değerlendirilmektedir.

4.1.2. Yıl Sonundaki Varlık ve Yükümlülüklerle İlişkin Bilgilerin Değerlendirilmesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 15'inci maddesi ile Genel Faaliyet Raporunun kapsamı belirlenmiş olup, Yönetmelik'in (c) fıkrası hükmüne göre *“yılsonundaki varlık ve yükümlülüklerin durumunu gösterir cetvel ile bunlara ilişkin bilgiler”* e raporda yer verilmesi gerekmektedir.

2017 yılı Genel Faaliyet Raporu incelendiğinde varlık ve yükümlülüklerle ilişkin bilginin sadece bilanço aracılığıyla sunulduğu görülmüştür. Ancak esasen bir mali tablo olan bilanço, mahiyeti gereği varlık ve yükümlülüklerin yalnızca toplam tutarına ilişkin bilgi sunabilmektedir.

Bu nedenle, açıklık ilkesi gereği tarafların ve kamuoyunun bilgi sahibi olmasını ve Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilmesini teminen raporda varlık ve yükümlülüklerle ilişkin detaylı bilgiye yer verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

4.1.3 Ödenek Aktarmaları ve Diğer Ödenek İşlemlerine İlişkin Cetvelin Değerlendirilmesi

Kamu idarelerinin bütçeleri içinde ve idareler arasında yapılan ödenek aktarmaları ile ödenek ekleme ve yedek ödenekten kullanıma ilişkin cetveller Genel Faaliyet Raporu eklerinde sunulmuştur. Bu cetveller, Sayıştay Başkanlığına Kesin Hesap Kanun Tasarısı kapsamında gelen bilgiler ile karşılaştırılarak incelenmiş ve sunulan bilgilerin doğru ve güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan ödenek üstü kullanım bulunmasına karşın, buna ilişkin Genel Faaliyet Raporunda herhangi bir bilginin sunulmadığı görülmüştür. Bu durum tam açıklama ilkesini zedeleyebilecek nitelikte olduğundan Genel Faaliyet Raporunda bu hususa ilişkin bilgiye ayrıca yer verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

4.1.4 Bütçenin Uygulanmasına İlişkin Olarak Maliye Bakanlığı Tarafından Yapılan Faaliyetlerin Değerlendirilmesi

Bütçe uygulaması kapsamında Bakanlık tarafından yapılan faaliyetlere ilişkin açıklamaların yeterli olmadığı hususu geçmiş yıl raporlarında eleştiri konusu edilmiştir. Söz

konusu eleştiriyi dikkate alan Bakanlık, 2017 yılı Genel Faaliyet Raporunda, bu kapsamda gerçekleştirdiği faaliyetlere ilişkin daha detaylı bilgi vermiştir.

4.1.5 İdarelerin Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Bütçeleme Uygulamalarının Değerlendirilmesi

İdarelerin stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme uygulamaları hakkında Bakanlık tarafından yapılan genel değerlendirmelerin yeterli olmadığı hususu geçmiş yıl raporlarında eleştiri konusu edilmiştir. 2017 yılı Genel Faaliyet Raporunda ise, bu kapsamda yapılan genel değerlendirmelere ilişkin daha detaylı bilgi verildiği görülmüştür.

4.1.6 Bütçeden Yardım Alan Dernek, Vakıf, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık ve Benzeri Teşekküllerin Faaliyetlerine İlişkin Değerlendirmelerin İncelenmesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 15'inci maddesi birinci fıkrası hükmü uyarınca Genel Faaliyet Raporunda, bütçeden yardım alan dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllerin faaliyetlerine ilişkin değerlendirmelere yer verilmesi gerekmektedir.

Önceki yıl raporlarında eleştiri konusu edilmesine rağmen 2017 yılı Genel Faaliyet Raporunda da bu kapsamda yardım yapılan kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmeksizin sadece yardım yapılan idarelerin açıklandığı görülmüştür. Bu durumun sorumluluk ilkesi gereği hesap verebilirlik ve mali saydamlığı zedeleyecek nitelikte olduğu değerlendirilmektedir.

4.2. SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNUN MALİ BİLGİLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

2017 Yılı Genel Faaliyet Raporunda, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun bütçe hedef ve gerçekleştirmelerine ilişkin bilgilerin yer aldığı bölümün incelenmesi neticesinde; SGK bütçe gelir gerçekleşmesinin 316 milyar 57 milyon TL, bütçe gider gerçekleşmesinin ise 312 milyar 288 milyon TL olduğu, bu tutarların SGK tarafından Sayıştay denetimine sunulan 2017 yılı Bütçe Uygulama Sonuçları tablosu ile uyumlu olduğu görülmüştür.

4.3. KAMU BORÇ YÖNETİMİ KAPSAMINDA SUNULAN MALİ BİLGİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2017 Yılı Genel faaliyet raporunun “Kamu Borç Yönetimi Gelişmeleri” başlıklı bölümüyle anılan raporda yer alan;

- II.B.1. İç Borçlanma bölümünde yer alan, 2017 yılında yapılan iç borçlanmanın %96,4’ünün 52 adet ihaleyle, %3,3’ünün doğrudan satış yoluyla, kalan %0,3’ünün ise talep toplama yöntemi ile ihraç edilen altın tahvili ve altına dayalı kira sertifikası ihracı ile gerçekleştirildiği,
- II.B.2 Dış Borçlanma bölümünde yer alan, 2017 yılında 25,7 milyar TL anapara ödemesi, 14,5 milyar TL faiz ödemesi, 232,6 milyon TL iskonto gideri, 41,2 milyon TL dış borç genel gideri ve 800,1 milyon TL döviz cinsi kira sertifikası gideri olmak üzere toplam 41,2 milyar TL tutarında dış borç servisi gerçekleştirildiği,
- II.B.3 Borç Stoku bölümünde yer alan; 2017 yılı sonu itibariyle merkezi yönetim borç stokunun %73,7’sinin sabit faizli borçlar, %12,7’sini değişken faizli borçlar, %13,6’sını ise enflasyona endeksli senetler oluşturmakta iken; döviz kompozisyonu bakımından borç stokunun, %61,1’inin TL cinsi borçlardan, %38,9’unun ise döviz cinsi borçlardan oluştuğu,

yönünde verilen bilgiler Hazine Müsteşarlığı tarafından yayımlanan Yıllık Kamu Borç Yönetimi Raporu ve Sayıştay denetimine sunulan Hazine Müsteşarlığı muhasebe kayıtları ile karşılaştırılmış ve sunulan verilerin önemli ölçüde doğru ve güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır.

Bununla birlikte, Genel Faaliyet Raporu ile Yıllık Kamu Borç Yönetimi Raporunun karşılaştırılması sonucunda; Genel Faaliyet Raporu’nun II.B.3 Borç Stoku bölümünde yer alan 2017 yılı sonu merkezi yönetim dış borç stoku tutarının 341,00 milyar TL yerine 343 milyar TL olduğu ve bu borç stokunun bileşiminde yer alan uluslararası sermaye piyasalarında ihraç edilen tahvillerin 252,3 milyar TL yerine 292,5 Milyar TL, yurtdışından sağlanan kredilerin ise 88,7 milyar TL yerine 50,5 milyar TL olduğu anlaşılmıştır.

5. MAHALLİ İDARELER GENEL FAALİYET RAPORUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 12'nci maddesi hükmü uyarınca Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporunun mahalli idarelerin idare faaliyet raporları esas alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanıp, izleyen mali yılın Haziran ayının onbeşine kadar kamuoyuna açıklanması ve Sayıştaya gönderilmesi gerekmektedir. Ancak 2017 yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüne³ 29.08.2018 tarihinde Sayıştay Başkanlığına gönderilmiş ve ilgili internet (yereyönetimler.csb.gov.tr) sitesinde yayımlanmıştır. 2017 yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu, yasal zorunluluklara aykırı olarak zamanında kamuoyu ile paylaşılmamış ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmemiştir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in "Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporunun Kapsamı" başlıklı 13'üncü maddesi uyarınca Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporunda;

a) Mahalli idare bütçeleri gelir ve gider hedefleri ile gerçekleştirmelerine ilişkin bilgi ve değerlendirmeler,

b) Mahalli idareler, mahalli idarelere bağlı kuruluş ve işletmeler ile belediye ortaklıklarının iç ve dış borçlarına ilişkin bilgi ve değerlendirmeler,

c) Mahalli idarelerin insan kaynakları ile fiziki kaynaklarına ilişkin bilgi ve değerlendirmeler,

ç) Mahalli idare bütçelerinden yapılan yardımlar ile sosyal hizmet harcamalarına ilişkin bilgi ve değerlendirmeler,

d) Mahalli idarelerin stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme uygulamaları hakkında genel değerlendirmeler,

³ 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 798'inci maddesinde mevzuatta Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün görevleriyle ilgili olarak İçişleri Bakanlığına yapılan atıfların Çevre ve Şehircilik Bakanlığına veya birimlerine yapılmış sayılacağı belirtilmiştir. Bu nedenle Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu İçişleri Bakanlığı yerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü) tarafından Sayıştaya gönderilmiştir.

- e) Mahalli idarelere ilişkin iç denetim sonuçları hakkında bilgi ve değerlendirmeler,
- f) Mahalli idarelere ilişkin olarak İçişleri Bakanlığınca yürütülen denetim ve gözetim faaliyetleri hakkında özet bilgiler,
- g) Mahalli idarelerin yıl içinde yapmış olduğu yatırımlar ile gelecek yıllara yaygın yüklenmelerine ilişkin bilgiler,
- ğ) Bakanlık ve İçişleri Bakanlığınca gerekli görülen diğer bilgilerin, yer alması gerekmektedir.

1. Sunum ve İçerik Yönünden Değerlendirme

İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan 2017 yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 12'nci ve 13'üncü maddelerinde yer alan hükümler uyarınca değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme kapsamında yapılan tespitler aşağıda yer almaktadır:

1) Yönetmelik uyarınca Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporunun mahalli idarelerin faaliyet raporları esas alınarak hazırlanması gerekmektedir. Bununla amaçlanan, mahalli idarelerin mali durum ve performansı hakkında genel bir değerlendirme yaparak analize uygun bir zemin hazırlamaktır. Ancak Raporda, mahalli idarelerin faaliyet raporlarında yer alan mali bilgi, performans bilgisi ve diğer bilgilerin birleştirilmesi suretiyle yapılan bir değerlendirmeye yer verilmemiştir.

2) Mahalli idare bütçe gelir ve gider hedeflerine ilişkin bilgi ve değerlendirmelere yer verilmemiştir.

3) Raporda mahalli idare bütçelerinden yapılan yardımlar ile sosyal hizmet harcamalarına ilişkin olarak; mahalli idarelere yapılan yardımların ve kar amacı gütmeyen kuruluşlara, hane halkına ve yurtdışına yapılan transferler ile sermaye transferlerinin tutar bilgileri yer almakta, söz konusu yardım ve harcamalara ilişkin herhangi bir değerlendirme ise yer almamaktadır.

4) Mahalli idare faaliyet raporları esas alınarak mahalli idarelerin stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme uygulamaları hakkında yapılması gereken genel bir değerlendirmeye Raporda yer verilmemiştir.

5) Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporunda yıl içinde yapılan yatırımlarla ilgili olarak, yatırım harcamalarının tutarları ile toplam harcamalar içerisindeki yüzdesel oranlarına yer

verilmiş olup; yıl içinde yapılan yatırımlar ile gelecek yıllara yaygın yüklenmelere ilişkin açıklık ilkesine uygun, açık ve ayrıntılı bilgilere yer verilmemiştir.

6) Raporda mahalli idarelere ilişkin iç denetim sonuçları hakkında bilgi ve değerlendirmelere yer verilmemiş olup sadece türlerine göre mahalli idarelere tahsis edilen iç denetçi kadroları ve bunlara yapılan atamalara ilişkin sayısal bilgiye yer verilmiştir.

2. Mali Bilginin Değerlendirilmesi

2017 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporunda yer alan mali bilginin değerlendirilmesi sonucu aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

1) Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik uyarınca; yayımlanan raporun mahalli idareler, mahalli idarelere bağlı kuruluş ve işletmeler ile belediye ortaklıklarının iç ve dış borçlarına ilişkin bilgi ve değerlendirme içermesi gerekmektedir. Ancak söz konusu hususa ilişkin olarak,

- Raporda, mahalli idarelere bağlı kuruluş ve işletmeler ile belediye ortaklıklarının borçlarına ilişkin herhangi bir bilgi ve değerlendirmeye yer verilmemiştir.

- Yayımlanan mahalli idarelerin borç dağılımları, mali bilginin sunumu ile sınırlı tutulmuş; söz konusu borçlara ilişkin herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır.

3. Konsolide Mali Tabloların Değerlendirilmesi

Bu bölümde, mahalli idarelere ait konsolide mali tablolara ilişkin tespitler yer almaktadır.

1) Raporda yayımlanan konsolide mali tabloların kapsam olarak hatalı olması sebebiyle, tam ve doğru bilgi içermedikleri tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi uyarınca mahalli idareler; il özel idareleri, belediyeler, bağlı idareler ve mahalli idare birliklerinden oluşmaktadır. Bu nedenle konsolide mali tabloların bu kamu idarelerinin mali verilerini içerecek şekilde hazırlanması gerekmektedir.

2017 yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporunda ise, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne "2017 Yılı Mahalli İdareler Mali İstatistikleri" kapsamında yayımlanan "Mahalli İdareler Bilançosu" ve "Mahalli İdarelerin Şarta Bağlı Varlık ve Yükümlülükleri" ile "Mahalli İdareler Alt Sektör Nakit Akışı" tablolarına yer verildiği görülmüştür. Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne yayımlanan bu tablolar, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan mahalli idarelerin verilerini içermekte olup; bu kapsamda belirtilen kamu idareleri, Kanun'un 3'üncü maddesinde mahalli idare olarak sayılan kamu idarelerinden farklılık göstermektedir. Bu nedenle Raporda

yer verilen “Mahalli İdareler Bilançosu” ve “Mahalli İdarelerin Şarta Bağlı Varlık ve Yükümlülükleri” ile “Mahalli İdareler Alt Sektör Nakit Akışı” tabloları; il özel idareleri, belediyeler ve mahalli idare birliklerinin yanı sıra kapsam dahilinde olmayan kalkınma ajansları ve gençlik ve spor il müdürlüklerinin mali verilerini de içermekte; kapsam dahilinde olan bağlı idarelerin mali verilerini ise içermemektedir. Bu durum konsolide mali tabloların tam ve doğru bilgi içermemesine yol açmaktadır.

2) Raporda yer alan mahalli idarelere ait konsolide mali tablolar içerisinde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uyarınca mali raporlamada düzenlenecek temel mali tablolardan olan Faaliyet Sonuçları Tablosuna yer verilmemiştir.

EKLER

EK 1: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BİLANÇOSU

MERKEZİ YÖNETİM 2017 YILI BİLANÇOSU (Bin TL)			
AKTİF (VARLIKLAR)	2017	PASİF (KAYNAKLAR)	2017
1 DÖNEN VARLIKLAR	449.127.726	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	147.360.697
10 HAZİR DEĞERLER	70.206.290	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	69.438.937
100 KASA	53.427	304 CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	67.757.102
101 ALINAN ÇEKLER	395.012	305 BONOLAR	974.238
102 BANKA	56.197.157	307 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	209.784
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-114.935	308 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-211.017
104 PROJE ÖZEL HESABI	2.251.624	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	708.830
105 DÖVİZ	7.354.080	31 KISA VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	26.440.360
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-52.256	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DİŞ MALİ BORÇLAR	26.440.360
107 ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR	295.489	32 FAALİYET BORÇLARI	10.884.280
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER	67.650	320 BÜTÇE EMANETLERİ	3.536.334
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	3.759.043	323 BÜTÇELEŞTİRİLMİŞ BORÇLAR	8.869
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	22.331	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	7.138.921
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	6.426	326 ALINAN DEPOZİTO VE TAMİNATLAR	21
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	5	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	200.134
112 KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	15.900	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	14.794.500
117 MENKUL VARLIKLAR	0	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	2.950.525
12 FAALİYET ALACAKLARI	324.790.358	332 OKUL PANSİYONLARI	133.610
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	48.925.101	333 EMANETLER	9.848.992
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	268.862.562	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	1.897
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	5.052.955	337 MUTEMELİK CARİ HESABI	29.609
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	105.766	339 RİSK HESABI	1.829.867
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.843.974	34 ALINAN AVANSLAR	152.325
13 KURUM ALACAKLARI	27.807.460	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	126.162
130 DİŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	800.886	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	26.163
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	4.421.182	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	388.920
135 PERSONELDEN ALACAKLAR	30	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	257.650
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	6	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	64.361
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	22.392.281	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	66.909
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-8.737	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	686.623
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	201.813	370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YÜK.KAR.HES.	4.245
14 DİĞER ALACAKLAR	1.358.635	371 DÖNEM KARI VE PEŞİN ÖD. VERGİLER VE DİĞER YÜK KAR.HES. (-)	-2.142
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	1.358.635	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	684.217
15 STOKLAR	5.805.899	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	303
150 İLK MADDE VE MALZEME	5.572.357	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	24.569.675
151 YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	48.963	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	5.524.915
152 MAMÜLLER	28.612	381 GİDER TAHAKKUKLARI	19.044.760
153 TİCARİ MALLAR	148.755	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	5.077
157 DİĞER STOKLAR	7.212	397 SAYIM FAZLALARI	5.077

16 ÖN ÖDEM ELER	17.591.942	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	877.343.993
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	165.049	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	473.086.473
161 PERSONEL A VANSLARI	1.106	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	1.709
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	12.986.670	404 TAHVİLLER HESABI	466.716.808
164 AKREDİTİFLER	3.586.816	407 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	8.801.361
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	587.282	408 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-5.016.698
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	259.705	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	2.583.294
167 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLERİ	5.313	41 UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	317.736.768
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	1.456.784	410 DIŞ MALİ BORÇLAR	317.736.768
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	1.317.474	43 DİĞER BORÇLAR	299.790
181 GELİR TAHAKKUKLARI	139.310	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	299.790
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	88.027	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	6.995.307
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	82.160	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	6.959.203
194 TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	2.379	479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	36.104
196 PERSONEL AVANSLARI	1.433	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	79.225.655
197 SAYIM NOKSANLARI	1.731	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	24.883.301
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	325	481 GİDER TAHAKKUKLARI	54.342.354
2 DURAN VARLIKLAR	3.849.389.417	5 ÖZ KAYNAKLAR	3.273.812.453
21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	69.063	50 NET DEĞER	715.856.375
217 MENKUL VARLIKLAR	69.063	500 NET DEĞER	715.856.375
22 FAALİYET ALACAKLARI	20.337.316	51 DEĞER HAREKETLERİ	5.341.427
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	18.580.047	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	5.341.427
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	401.368	54 YEDEKLER	2.777.036
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	84.445	540 YASAL YEDEKLER	2.771.117
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.271.457	549 ÖZEL FONLAR	5.919
23 KURUM ALACAKLARI	39.523.920	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	1.588.770.188
230 DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	10.310.716	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	1.588.770.188
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	25.803.293	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-1.508.273.907
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	3.409.911	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-1.508.273.907
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	135.408.495	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	2.469.341.334
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	41.960.116	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	2.469.341.334
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	132.606.624		
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	6.933.090		
247 SERMAYE TAHHÜTLERİ (-)	-46.091.835		
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR	501		
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	3.648.626.697		
250 ARAZİ VE ARSALAR	2.933.943.595		
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	177.956.121		
252 BİNALAR	410.547.894		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	16.882.405		
254 TAŞITLAR	5.496.670		
255 DEMİRBAŞLAR	52.690.667		

256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR/HİZMET İMTİYAZ VARLIKLARI	21.330.631		
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-129.383.287		
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	156.882.765		
259 YATIRIM AVANSLARI	2.279.237		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	226.955		
260 HAKLAR	3.134.090		
264 ÖZEL MALİYETLER	162.187		
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	11.445		
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-3.080.767		
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	5.121.352		
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	5.106.075		
281 GELİR TAHAKKUKLARI	15.276		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	75.619		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.730.774		
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	3		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.655.158		
AKTİF TOPLAMI	4.298.517.142	PASİF TOPLAMI	4.298.517.142

1- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların verilerini içermektedir.

2- Bir raporlama biriminde aynı anda olumlu ve olumsuz faaliyet sonucu gösterilmemesi gerektiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı konsolide edilerek raporlanmıştır.

3- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

EK 2: 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

MERKEZİ YÖNETİM 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)		% Dağılım
FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	3.504.007.025	100
Vergi Gelirleri	708.051.402	20,2
Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	213.989.576	6,1
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	13.839.849	0,4
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	282.658.229	8,1
Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	113.176.037	3,2
Damga Vergisi	17.373.170	0,5
Harçlar	67.013.511	1,9
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	1.030	0
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	42.236.555	1,2
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	12.375.722	0,4
Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	3.250.955	0,1
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	10.241.162	0,3
Kurumlar Hasılatı	3.725	0
Kurumlar Karları	1.534.223	0
Kira Gelirleri	13.673.850	0,4
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.156.918	0
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	16.607.541	0,5
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	2.204.128	0,1
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	294.794	0
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	465.279	0
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	11.880.711	0,3
Proje Yardımları	1.007.550	0
Özel Gelirler	755.080	0
Diğer Gelirler	78.899.459	2,3
Faiz Gelirleri	13.641.768	0,4
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	20.094.328	0,6
Para Cezaları	33.132.665	0,9
Diğer Çeşitli Gelirler	12.030.699	0,3
Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri	61.541	0
Taşınmaz Satış Gelirleri	60.995	0
Menkul Kıymet ve Varlık Satış Gelirleri	545	0
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	2.657.653.677	75,8
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	10.006.692	0,3
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	3.399	0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	1.282	0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	2.582.183.775	73,7
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	2.613	0

Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	48.927.888	1,4
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar	7.089.007	0,2
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	2.299.270	0,1
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	7.139.752	0,2
Karşılık Gelirleri	23.496	0
Takipteki Kurum Alacakları Karşılıklarından Kaynaklananlar	1.283	0
Stok Değer Düşüklüğü Karşılıklarından Kaynaklananlar	0	0
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	21.278	0
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	935	0
Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar	473.354	0
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	191.473	0
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	132.159	0
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	2.208	0
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	7.971	0
Mahalli İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	139.543	0
FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esası)	1.033.854.167	100
Personel Giderleri	162.504.321	15,7
Memurlar	139.581.491	13,5
Sözleşmeli Personel	7.798.387	0,8
İşçiler	7.926.384	0,8
Geçici Personel	3.060.252	0,3
Diğer Personel	3.183.338	0,3
Milletvekilleri	126.535	0
Cumhurbaşkanı Ödeneği	640	0
İstihbarat Personeli	827.295	0,1
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	27.262.872	2,6
Memurlar	23.218.387	2,2
Sözleşmeli Personel	1.015.591	0,1
İşçiler	1.572.536	0,2
Geçici Personel	683.512	0,1
Diğer Personel	674.281	0,1
Milletvekilleri	5.963	0
İstihbarat Personeli	86.451	0
Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	6.150	0
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	58.139.814	5,6
Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	226.613	0
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	21.606.105	2,1
Yolluklar	2.389.914	0,2
Görev Giderleri	4.133.749	0,4
Hizmet Alımları	27.325.424	2,6
Temsil Ve Tanıtım Giderleri	257.682	0

Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	1.035.977	0,1
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	808.314	0,1
Tedavi Ve Cenaze Giderleri	356.035	0
Faiz Giderleri	77.944.146	7,5
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	61.501.617	5,9
Dış Borç Faiz Giderleri	15.343.352	1,5
İskonto Giderleri	946.676	0,1
Kira Sertifikası Giderleri	152.501	0
Cari Transferler	273.070.889	26,4
Görev Zararları	64.355.421	6,2
Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları)	86.979.396	8,4
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	4.067.464	0,4
Hane Halkına Yapılan Transferler	42.502.760	4,1
Yurtdışına Yapılan Transferler	2.625.121	0,3
Gelirlerden Ayrılan Paylar	72.540.728	7
Sermaye Giderleri	0	0
Mamul Mal Alımları	0	0
Gayri Maddi Hak Alımları	0	0
Sermaye Transferleri	16.128.003	1,6
Yurtiçi Sermaye Transferleri	15.674.534	1,5
Yurtdışı Sermaye Transferleri	453.470	0
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	159.561.039	15,4
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	8.513.429	0,8
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	1.706	0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	1.579	0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	35.166.856	3,4
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	47	0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artışlar	85.004.551	8,2
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	4.062.203	0,4
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	903.374	0,1
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	25.907.293	2,5
Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	95.405.438	9,2
Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	91.379.378	8,8
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	1.294.206	0,1
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	273.169	0
Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	2.452.343	0,2
Sermaye Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	6.342	0
Amortisman Giderleri	55.342.142	5,4
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	54.613.850	5,3
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	668.661	0,1
Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	59.631	0

İlk Madde ve Malzeme Giderleri	8.292.235	0,8
Kırtasiye Malzemeleri	974.236	0,1
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	51.339	0
Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	1.182.742	0,1
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	1.072.031	0,1
Temizleme Ekipmanları	232.791	0
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	250.928	0
Yiyecek	1.236.751	0,1
İçecek	62.557	0
Canlı Hayvanlar	7.266	0
Zirai Maddeler	60.298	0
Yem	21.067	0
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	1.389.113	0,1
Yedek Parçalar	558.802	0,1
Nakil Vasıtaları Lastikleri	23.558	0
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	560.006	0,1
Spor Malzemeleri Grubu	15.242	0
Basınçlı Ekipmanlar	6.858	0
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	586.649	0,1
Karşılık Giderleri	411.423	0
Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı	1.038	0
Stok Değer Düşüklüğü Karşılıkları	0	0
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	410.313	0
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	72	0
Satışların Maliyeti	1.246.172	0,1
Satılan Mamuller Maliyeti	452.268	0
Satılan Ticari Mallar Maliyeti	737.766	0,1
Satılan Hizmet Maliyeti	56.138	0
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	78.818.169	7,6
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	77.522.964	7,5
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	1.030.074	0,1
Kurum Alacaklarından Silinenler	262.098	0
Diğer Kurum Alacaklarından Silinenler	3.032	0
Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	223.130	0
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	169.309	0
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	22.198	0
Düzenleyici ve Denetleyici Kururumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	20.038	0
Sos Güv. Kururumlarına Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	6.332	0
Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	5.253	0
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	14.036.907	1,4
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	14.036.907	1,4

Diğer Giderler	5.467.468	0,5
Hazine Taşınmazlarının Satışından Mahalli İdarelere Paylar	21.249	0
Tarımsal Alan Satış İndirimi	306.346	0
2/B Satış İndirimi	997.818	0,1
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	4.142.056	0,4
NET FAALİYET SONUCU	2.470.152.858	